

A jelölt kódszáma:

Državni izpitni center

P 1 2 1 A 1 0 3 1 1

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

1. feladatlap

Nem művészi szöveg elemzése

2012. június 4., hétfő / 60 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat hoz magával.

A feladatlaphoz két értékelőlap is mellékelve van.

A nem művészi szöveget tartalmazó perforált lapot a jelölt ki is tépheti.

SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapon!

A feladatlap 19 feladatot tartalmaz, és összesen 60 pont érhető el. A feladatlapban a feladatok mellett feltüntettük a lehetséges pontszámot is.

A megoldásokat írja olvashatóan, írott betűkkel az erre kijelölt helyre! Csak golyóstollat vagy töltőtollat használhat. A feleletválasztós feladatoknál – ha a feladat utasítása nem kívánja másképp – egy betűjelet karikázzon be! Az esetleges rossz megoldást húzza át, majd választát írja le újra! Az olvashatlan megoldásokat és a zavaros javításokat nulla (0) ponttal értékeljük. Ügyeljen válaszadásában a nyelvhelyességre és a helyesírásra!

Bízzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk.

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 3 üres.

Melléklet az 1. feladatlaphoz

Legyen a bringa a mániánk!

1. Az évek során elkényelmesedtünk, lassan átszoktunk az autóra, metróra, ezzel egy időben falhoz állítottuk a kerékpárunkat. Pedig a bicikli remek közlekedési eszköz a mindennapokban, sőt a családi kikapcsolódás egyik legjobb formája. Itt az ideje tehát újra elővenni a garázsban porosodó drótszamarat, és feltankolni friss levegővel.

2. Míg pár évvel ezelőtt csak a legfanatikusabbak rótták a városi utakat, manapság napsütéses időben bringások tömege indul el otthonról két keréken. Nem is csoda, hiszen a biciklinek, a kerékpározásnak számos előnye van. Amellett, hogy védjük a környezetet, a város egy másik oldalát is felfedezhetjük, olyan helyekre is eljuthatunk, ahová gyalog vagy autóval nem. Itt az ideje hát, hogy alaposan újragondoljuk a biciklizéshez való viszonyunkat!

3. Tekerjünk az egészségért!

Ha egészségesebben akarunk élni, pattanjunk nyeregbe! Aki rendszeresen kerékpározik, annak javul a kondíciója, formásabb lesz a teste, és megnőnek az életkilátásai. A biciklizés égeti a zsírt, fejleszti a szív- és érrendszert, erősíti az ember immunrendszerét. Egy húszperces biciklizéssel elégethetjük akár a reggeli habos kapucsínót vagy a vacsorához elfogyasztott két deci kólát.

4. Együtt a család

A bringázás remek alkalom arra, hogy együtt legyen a család. Közös élményeket szerezhetünk a gyerekekkel, eközben nemcsak a rendszeres mozgás válik a mindennapjaink részévé, de a természet iránti szeretet is belénk ivódik. Amennyiben már gyermekkorban megszokjuk a rendszeres mozgást, akkor ez felnőttként is napi rutinnak számít majd.

5. Kicsik két keréken

Ha a gyerkőcöt is visszük magunkkal a hétvégi kiruccanásra, gondosan tervezzük meg a túránkat, és vegyük figyelembe a családtagok eltérő kondícióját, teljesítőképességét! Már az ötévesek is letekernek velünk néhány kilométert egy síkvidéki túrán. Magyarazzuk el nekik a KRESZ legfontosabb szabályait, és folyamatosan figyeljük, mennyire fáradtak el! Gyakran álljunk meg pihenni, hiszen a legtöbb gyerek hatalmas energiabedobással kezd a túrába, majd egyik pillanatról a másikra lesz halálosan kimerült.

6. Guruljunk munkába!

Guruljunk a munkahelyünkre is két keréken, ez egyszerre praktikus és gyors is. Ne tartson vissza minket, hogy nem vagyunk éppen szuper kondiban! Minden kezdet nehéz, főleg tehát aggódni, nagyon hamar bele lehet jönni a kerékpározásba. A nyugodt, egyenletes tempóban tekerés semmivel sem izzasztóbb, mint a busz után szaladás vagy az erőltetett iramú gyaloglás.

7. Stílusosan a bringán?

Már nem csak álom, hogy két keréken is divatosak legyünk. A biciklisdivat rengeteget fejlődött az elmúlt években, a magyarországi divattervezők az esztétikumot kombinálják a praktikummal. Újabban vízhatlan anyagokkal kísérleteznek, így akár esős időben is nekiindulhatunk, ha elég elszántak vagyunk... És végül ne feledjük, az utcán, az utakon mindig lesz olyan bringás, aki kedvesen ránk mosolyog. Kétkerekűről, feltöltődés közben, meglátjuk, egész más képet fog mutatni a világ!

A www.nlcafe.hu nyomán

ÜRES OLDAL

Olvassa el figyelmesen a mellékelt szöveget, majd oldja meg az alábbi feladatokat! Kérjük, ügyeljen a helyesíráásra is! A **H** betűvel jelölt feladatokban azt is értékeljük.

1. A szöveg a/az _____ olvasható. A szöveg szerves része az illusztrációként megjelenő _____.

(2 pont)

2. a) Melyik stílusréteg jegyei vannak túlsúlyban a mellékelt szövegben? Húzza alá a megfelelőt!
társalgási   publicisztikai   tudományos-szakmai

- b) Melyik stílusjegy nem jellemző a szövegre? Karikázza be a megfelelő betűjelet!

- A   meggyőzésre törekvés
B   közérdekű téma választása
C   személytelenség
D   közérthetőség

(2 pont)

3. a) Megfelelőnek tartja-e a szöveg címét? Válaszát indokolja meg!

- b) Értelmezze röviden a szöveg címét!

- c) Fogalmazza meg, milyen összefüggést lát a szöveg első és utolsó mondata között!

(4 pont)

4. Támassza alá az alábbi állítást a 4. és a 7. rész két megfelelő mondatával vagy mondatrészletével! Írja ki ezeket!

A kerékpározás emberi kapcsolataink alakításában is szerepet játszik.

4. rész: _____
_____

7. rész: _____
_____

(2 pont)

5. Melyik az a két rész a szövegben, amelynek azonos a témája? Mi ez a téma?

Rész: _____ és _____

Téma: _____

(2 pont)

6. Igazak (I) vagy hamisak (H) a szövegre vonatkozó állítások? Karikázza be a megfelelő betűt!

A habos kávéval bevitt kalóriát legalább félórás biciklizéssel dolgozhatjuk le. I H

A kisgyerekek is képesek már egy rövid hegyi kerékpártúrára. I H

A divattervezők nem csak a hasznosságot tartják szem előtt a biciklis divatban. I H

(3 pont)

7. Egészítse ki az 1. rész alapján a táblázat hiányzó adatait a mondatok közti viszonyokra vonatkozóan!

Mondatok	Viszony	A viszonyt jelölő kötőszó
Az 1. és a 2. között		pedig
A 2. és a 3. között	magyarázó	

(2 pont)

8. a) Értelmezze a 4. rész alábbi kifejezését!

napi rutinnak számít _____

_____

- b) Írja ki az 5. részből az alábbi szó szerkezet megfelelőjét!

óriási elánnal _____

(2 pont)

9. a) Írja ki a 6. részből az állandósult szókapcsolatot!

Állandósult szókapcsolat: _____

- b) Fejezze be a következő két szóláshasonlatot egy-egy állatnév beírásával!

Lassú, mint a/az _____.

Szalad, mint a/az _____.

(2 pont)

10. a) Írja ki a szövegből a *kerékpár* négy szinonimáját!

_____

_____

b) Írja ki a 3. és a 6. részből a *kerékpározzunk* ige 2 rokon értelmű szó szerkezetét!

_____

_____

(4 pont)

11. Értelmezze az alábbi szerkezeteket úgy, hogy befejezi a mondatot!

Aki szuper kondiban van, az _____

_____.

Az olyan embert nevezzük elszántságnak, aki _____

_____.

(2 pont)

12. a) Melyik mássalhangzó törvényt ismeri fel az alábbi szavakban? Írja a vonalra a helyes válasz betűjelét!

_____ visszük

A írásban jelöletlen teljes hasonulás

_____ elégethetjük

B írásban jelölt teljes hasonulás

C zöngéesség szerinti részleges hasonulás

D képzés helyes szerinti részleges hasonulás

E összeolvadás

b) Húzza alá az alábbi példamondatban a vegyes hangrendű szót!

Már nem csak álom, hogy két keréken is divatosak legyünk.

(3 pont)

13. Bontsa szóelemekre az alábbi szót!

T – szótő, K – képző, J – jel, R – rag

a l a p o s a b b a n

(2 pont)

14. a) Húzza alá az alábbi mondatban az összetett szót!

A divattervezők ötletesen alakítják a biciklisek öltözékét.

összetett szó: _____

b) Alkosson a kiírt összetett szó előtagjával egy új összetett szót úgy, hogy az alábbi szavakból válasszon hozzá utótagot! Egészítse ki ezzel az új összetett szóval értelem szerűen a következő mondatot!

áru, hullám, majom, világ

Ei kell mondani a fiataloknak, hogy a falfirkálás káros _____,
semmiképp sem követendő példa.

(2 pont)

15. Írja be a táblázat üres rovataiba a 14. a) feladat mondata alapján a hiányzó adatokat!

A mondatrész	Szófaji értéke	A mondatrész fajtája
		állítás
	melléknév	
biciklisek		

(6 pont)

16. Alakítsa át az alábbi összetett mondatot egyszerűvé, az egyszerűt összetetté! **H**

Újabban olyan anyagokkal is kísérleteznek, amelyek esőben is hordhatók.

Itt az ideje újra elővenni a drótszamarat.

(3 pont)

17. Egészítse ki a szöveget a zárójelben megadott szavak toldalékolt alakjával!

2011. január elsejétől lépett élet_____ az a közúti szabályozás, amely elsősorban a gyalogosok és a kerékpárosok biztonságát javítja. A módosítás szemléletváltást alapoz meg a hazai közlekedés_____, így a jövőben többeknek jelenthet valódi alternatívát a kerékpározás a tömegközlekedés_____ szemben.

(3 pont)

18. Javítsa ki a következő szöveg helyesírási hibáit!

„Az egészség nagyjából be is fejeződik ott, ahol az élsport elkezdődik” – mondta a kórház főigazgatója. Áltásában van is igazság.

(2 pont)

(12 pont)

ÜRES OLDAL

ÜRES OLDAL